

Autoriteit Consument en Markt
Directie Toezicht Energie
Afdeling BJV Publiekrecht
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Ede, 30 oktober 2025

Per email: REG2027@acm.nl

Kenmerk : 2025/GPKL U/176
Betreft : Zienswijze Ontwerpbesluiten voor de methode van regulering, zaaknummer
ACM/24/193591

Geachte Directie Toezicht Energie,

Inleiding

In de codes wordt soms gesproken over de laagst mogelijke kosten, maar de toetsing van de efficiëntie vindt plaats via de tariefregulering. Via de tariefregulering moet de ACM ervoor zorgen dat netbeheerders genoeg inkomsten ontvangen om de kosten van investeringen te dekken en anderzijds dat afnemers niet te veel betalen.

Het instrument hiervoor zijn de Methodebesluiten, waarin de ACM de methode voor het berekenen van de inkomsten van de netbeheerders vastlegt. De ACM dient hierbij een balans te zoeken tussen de drie belangen betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid, nu en in de toekomst. De regulering is daarom niet gericht op zo laag mogelijke kosten, want daarmee zouden de betrouwbaarheid en duurzaamheid in het geding kunnen komen. De netbeheerders krijgen via de tariefregulering de efficiënte kosten vergoed.

Het Methodebesluit gaat nog steeds uit van het feit dat netbeheerders gratis en zonder extra voorzieningen hun kabels en leidingen kunnen leggen in de koude grond. Extra maatregelen zijn nodig tegen onderlinge beïnvloeding, hevige concurrentie om ruimte en een sectorale benadering. Dit zorgt voor de benodigde ruimte om de energietransitie, klimaatadaptatie, vergroening van de stad etc. van een fysieke plaats te voorzien. Een aanpassing van het Methodebesluit helpt netbeheerders en gemeenten, als aandeelhouder en eigenaar van de grond, om ruimtebesparende toepassingen uit te voeren.

De hedendaagse praktijk

Het GPKL constateert dat de netbeheerders zich beperkt voelen om te investeren in “ruimtebesparende inpassingstechnieken” die ook andere transitie mogelijk maken. De praktijk leert dat in de ruimtelijke ordening van kabels en leidingen, zeker daar waar het gaat om “afwijkingen van de standaard”, de financiering van de meerkosten altijd een belangrijk onderwerp van gesprek is. Dit vertraagt uiteindelijk de uitvoering en het oplossen van netcongestie. Tegenwoordig is in bestaand bebouwd stedelijk gebied afwijken van de standaard eerder regel dan het toepassen van de norm voor orderingsprincipes.

Conclusie Methodebesluit

Het Methodebesluit geeft in de conclusie aan: Een netbeheerder wordt geprikkeld om minder kosten te maken. De netbeheerder maakt namelijk meer winst als hij zijn kosten weet te verlagen ten opzichte van de verwachte efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement. De netbeheerder krijgt voldoende inkomsten om zijn wettelijke taken nu en in de toekomst uit te voeren, zolang de netbeheerder minstens even efficiënt werkt als de fictieve efficiënte concurrent. Dit is ook van belang met het oog op voorzieningszekerheid en duurzaamheid. Netbeheerders leggen dit uit als het "Niet meer dan anders" principe, zij zijn gedwongen om te sturen op kostenreductie. De strekking van deze conclusie maakt dat een netbeheerder passief hun assets blijft leggen zoals ze deden.

De route naar samenwerken

De problemen van vandaag vragen om samenwerken met de welwillenden in symbiotische partnerschappen waarin passende private initiatieven worden opgenomen. Samen optrekken in onzekerheid en met het opvangen van risico's. Samen beweging op gang brengen door gericht innovaties te koppelen aan transitieopgaven. Een financiële prikkel om te investeren in "ruimtebesparende inpassingstechnieken en innovaties" door netbeheerders en gemeenten maakt de huidige en komende transitie haalbaar. Op deze wijze creëren we nu een duurzame en toekomstbestendige ondergrondse ruimte, zonder de rekening neer te leggen bij toekomstige generaties. Deze gedachte past, vandaag de dag vanuit het maatschappelijk belang, bij het zoeken naar de balans tussen de drie belangen betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid.

Het GPKL adviseert:

De kosten van mitigerende en ruimtebesparende maatregelen mee te nemen in het bepalen van een kostprijs!

Met vriendelijke groet,

Steven Adriaansen,
Voorzitter GPKL